

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

★

SPONDYLOLISTHESIS MET NEUROLOGISCHE VERSCHIJNSELEN

In het kort wil ik de opmerkingen van collega VAN DAM naar aanleiding van mijn artikel „Spondylolisthesis met neurologische verschijnselen” beantwoorden. Met de diagnose spondylolisthesis kan collega VAN DAM zich, wat de twee laatste gevallen betreft, volkomen vereenigen. Deze zijn dan ook verreweg het eenvoudigst. Er bestaat een duidelijke afglijding — de spondylolyse is zichtbaar, terwijl buitendien geen trauma is vooraf gegaan.

Wat de eerste twee gevallen betreft, zijn de opmerkingen van collega VAN DAM belangrijk, omdat zij nog eens te meer bewijzen hoe omstreken bij dit ziektebeeld vooral de beoordeeling der traumatische gevallen steeds geweest is.

In het eerste geval meen ik de diagnose spondylolisthesis te kunnen stellen, omdat behalve de röntgenologisch zichtbare afschuiving van L. V van S. I ook het klinische beeld van de spondylolisthesis met den typischen gang, het rugreliëf en de telescopage van den romp in het bekken volledig aantoonbaar is. Wat de spleet betreft kan ik mededeelen, dat opnieuw genomen photo's van dezen zeer dikken man de spleet duidelijk aangetoond hebben.

Over geval II kunnen inderdaad twee meeningen bestaan, omdat hier de spleet niet aantoonbaar was. Er bestond echter een duidelijke verschuiving, terwijl bekend is dat de discus tusschen L. V en sacrum beenig kan worden, waardoor dan verder afglijden voorkomen wordt.

In het eerste geval zou dan ook een chirurgische therapie toegepast kunnen worden, in het tweede niet. In dit verband verwijs ik naar de mededeelingen van LA CHAPELLE in dit *Tijdschrift* van het jaar 1939, waaruit onder meer blijkt, hetgeen trouwens ook mijn ervaring is, dat het ziektebeeld niet de groote zeldzaamheid heeft die meest aangenomen wordt.

Terecht legt collega VAN DAM den nadruk op het feit, dat een traumatische wervelverschuiving wel onderscheiden moet worden van een wervelafglijding. Ik kan mij daarmee volkomen vereenigen, en op de verschillende beteekenis die het trauma bij een zoo complex proces als de spondylolisthesis kan hebben, is ook door mij geweest.

Met de opmerking omtrent de osteochondritis dissecans kan ik accoord gaan. Hier is osteochondrose bedoeld.

Utrecht, 18 November 1941

W. G. SILLEVIS SMIT

GEEN JASSEN IN DE GANG HANGEN

Bij mij en bij een collega is een jas uit de gang meegenomen, in beide gevallen door een jongeman, die mij op het particuliere spreekuur kwam vragen, in welk ziekenfonds hij zich zou moeten aanmelden; vermoedelijk dus door denzelfden jongeman. Men zij gewaarschuwd.

Amsterdam, 18 November 1941

CH. A. IDE

BERICHTEN

★

BUITENLAND

DUITSCHLAND. — SCHOONHEID ZONDER GENEESKUNDIGEN BIJSTAND. Een besluit van den Rijksminister van Binnenlandsche Zaken geeft tot 31 Maart 1942 verlof aan de apothekers en verdere verkoopers, om zonder geneeskundig voorschrift schoonheidsmiddelen te verkoopen, welke vrouwelijke geslachtshormonen bevatten, of synthetische of halfsynthetische stoffen met de werking van zoodanige hormonen, mits deze stoffen